

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจและการให้บริการด้านการตรวจสอบสืบสวนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือตอนบน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด คือ เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน เชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอนและลำปาง จำนวน 57 ราย และนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) โดยใช้ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) และฐานนิยม (Mode) นอกจากนี้ยังรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร วารสาร หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการค้นคว้าจากระบบอินเทอร์เน็ต จนสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือตอนบนส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นผู้สอบบัญชีอิสระ มีประสบการณ์ในวิชาชีพบัญชี 6 - 10 ปี มีผู้ช่วยสอบบัญชีมากกว่า 10 คน ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีให้กับลูกค้าในรอบปีที่ผ่านมามากกว่า 200 ราย ส่วนใหญ่ไม่เคยฝึกอบรมหลักสูตรการตรวจสอบสืบสวน

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือตอนบนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดการตรวจสอบสืบสวนเป็นอย่างดี แต่มีการให้บริการด้านการตรวจสอบสืบสวนน้อยและให้บริการด้านการตรวจสอบสืบสวนแก่ลูกค้าน้อยรายถึงแม้ว่าจะมีการคิดค่าบริการการตรวจสอบเพิ่มเติมก็ตาม การให้บริการด้านการตรวจสอบสืบสวนส่วนใหญ่เกิดจากการร้องขอใช้บริการโดยลูกค้าและจะรับงานและให้บริการเอง มีเพียงบางส่วนจะใช้บริการตรวจสอบสืบสวนจากบุคคลอื่น โดยมีสาเหตุหลักคือ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ และคุ้มค่ากว่าปฏิบัติเอง

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือตอนบนเห็นว่า การปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสืบสวนมีข้อจำกัดหลายด้าน ต้องเพิ่มความระมัดระวังและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและการรายงานผลการตรวจสอบ โดยต้องใช้ความรู้ ประสบการณ์มากกว่าการตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงิน

This study aims to examine the Knowledge and Understanding on Forensic Auditing Services of Certified Public Accountant in Upper North Region of Thailand. The data was collected through the use of a questionnaire sent to 57 Certified Public Accountants across 8 provinces in upper northern Thailand, these being: Chiang Rai, Phayao, Phrae, Nan, Chiang Mai, Lamphun, Mae Hong Son and Lampang. The Obtained data was analyzed and presented using descriptive statistics including percentages, means, medians and modes. In addition, the study gathered information from relevant textbooks, journals, research work, well as from an internet search. The results of this study can be summarized as follows:

Most of Certified Public Accountants in this study work as independent auditors, with their experience in accounting ranging from 6 to 10 years, and employing more than 10 auditing assistants. Last year alone, they provided services to more than 200 clients. Nevertheless, these auditors have never been formally trained in forensic auditing.

The auditors have a well-established knowledge and understanding of forensic auditing concepts; however, they offer few forensic auditing services and provide these services only to a small number of clients, even though there are additional service fees charged. Furthermore, most services rendered are upon the request of clients. Only a few employ outsourcing services, reasoning that they lack the knowledge and understanding and that it is more economical to provide the services themselves.

The auditors see that there are several limitations to forensic auditing; thus, they take a more thorough approach to this work and accept greater responsibility when carrying out the work and reporting the results, as it requires more experience than when auditing simply to provide comment on financial statements.